

Δελτίο Τύπου

Απροστάτευτα οικοσυστήματα σε υψηλή τηλεθέαση

Τετάρτη 9 Δεκεμβρίου 2020

Χιλιάδες θεατές παρακολούθησαν το βράδυ της Δευτέρας, 7 Δεκεμβρίου 2020, στην τηλεοπτική εκπομπή του καναλιού STAR “Greece’s Next Top Model (GNTM) 3”, τροχοφόρα να κινούνται σε παραλίες της Ελαφονήσου. Συγκεκριμένα ένα όχημα τύπου 4x4 και δύο μοτοσυκλέτες υψηλού κυβισμού φάνηκαν να κινούνται με μεγάλη ταχύτητα και σε μεγάλη έκταση οργώνοντας στην κυριολεξία τις αμμοθίνες, όπως απεικονίστηκε ευκρινώς και στις λήψεις από drone.

Η Ελαφώνησος, λόγω της ιδιαίτερα υψηλής οικολογικής της αξίας, έχει ενταχθεί στο δίκτυο των προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου Natura 2000 ως Ζώνη Ειδικής Διατήρησης με ονομασία «Περιοχή Νεάπολης και Νήσος Ελαφονήσος» και κωδικό GR2540002. Οι θέσεις στην οποία έλαβαν χώρα τα γυρίσματα του GNTM αποτελούν προστατευόμενους τύπους οικοτόπων βάσει της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας με ονομασία «υποτυπώδεις κινούμενες θίνες» και κωδικό 2110, «κινούμενες θίνες ακτογραμμής με *Ammophila arenaria*» με κωδικό 2120, αλλά και «θίνες των παραλιών *Juniperus spp.*» με κωδικό 2250.

Η κίνηση μηχανοκίνητων οχημάτων εκτός οδικού δικτύου στον αιγιαλό και τις αμμοθίνες απαγορεύεται ρητά από τη νομοθεσία, ενώ η για οποιονδήποτε λόγο (πλην εξαιρετικών περιπτώσεων) πρόσβαση τέτοιων οχημάτων στα ευαίσθητα αυτά παράκτια αμμοθινικά οικοσυστήματα δεν συνάδει με την προστασία τους. Τονίζεται ότι στην περιοχή φύεται η *Centaurea pumilio* ενδημικό της Αν. Μεσογείου, είδος «Τρωτό» σύμφωνα με το Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων των Σπάνιων & Απειλούμενων Φυτών της Ελλάδας, καθώς και το στενότοπο ενδημικό *Saponaria jagelii*, είδος «κρίσιμως κινδυνεύον» που απαντάται εκεί και πουθενά αλλού σε όλο τον πλανήτη. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι στην εν λόγω παραλία απαντώνται τους θερινούς μήνες φωλιές Καρέττα, οι οποίες είναι γνωστό ότι καταστρέφονται από τα τροχοφόρα. Ως εκ τούτου, η χώρα μας έχει σημαντική υποχρέωση λήψης και εφαρμογής μέτρων για την προστασία του.

Πέραν όμως όσων προβλέπονται από τη νομοθεσία, το πλέον προβληματικό σημείο είναι το μήνυμα που περνάει αυτή η ενέργεια στο ευρύ κοινό, καθότι, σε ώρα υψηλής τηλεθέασης και σε δημοφιλή για τη νεολαία εκπομπή, με σκοπό την προώθηση ως πρότυπο lifestyle την οδήγηση μηχανοκίνητων οχημάτων και την προώθηση συγκεκριμένου προϊόντος, υποβαθμίστηκε η ανάγκη προστασίας του οικοσυστήματος. Μάλιστα, ενώ πραγματοποιήθηκε αναφορά στην αξία και το καθεστώς προστασίας της, προβλήθηκε ως αποδεκτή η καταστροφική ενέργεια των τροχοφόρων σε ένα τόσο σημαντικό και παράλληλα εύθραυστο οικοσύστημα. Η περιβαλλοντική ζημιά ενδέχεται να είναι αντιστρεπτή, αν και κάποιες βλάβες, όπως αυτές σε στενοενδημικά είδη φυτών, μπορεί να διαπιστωθεί μόνο μετά από μήνες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι πλήθος παράκτιων περιοχών, όπως οι παραλίες της Ελαφονήσου, δέχονται αφόρητη τουριστική πίεση κατά τους θερινούς μήνες από τη, συχνά δίχως όριο παραχώρησή τους για ομπρέλες και ξαπλώστρες, υποβαθμίζοντας την οικολογική τους ακεραιότητα. Όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο της παραλίας «Παναγία» στο οποίο

κινήθηκε το όχημα 4x4, και για το οποίο ο Δήμος Ελαφονήσου και ο Φορέας Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας ανακοίνωσαν ότι το καλοκαίρι χρησιμοποιείται ως χώρος στάθμευσης, δημιουργούνται εύλογα ερωτήματα από πού προκύπτει η νομιμότητα αυτής της χρήσης στον αιγιαλό, και πάνω σε αμμοθίνες, όπως προκύπτει και από τη χαρτογράφηση των τύπων οικοτόπων.

Με βάση τα παραπάνω, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις υπέβαλαν καταγγελία προς τον εισαγγελέα και τις αρμόδιες υπηρεσίες ζητώντας τους να πράξουν τα δέοντα στο πλαίσιο των καθηκόντων τους.

Είναι πολύ λυπηρό το γεγονός ότι για την προβολή μερικών λεπτών μία δημοφιλούς εκπομπής σε ώρα υψηλής τηλεθέασης, ακυρώνονται 30 χρόνια περιβαλλοντικής πολιτικής και εκπαίδευσης, δημοσιεύσεων, μελετών και επιχειρηματολογίας για την προστασία και διαχείριση των αμμοθινών, ενώ θα μπορούσαν να λειτουργήσουν υποστηρικτικά σε αυτές τις προσπάθειες επιλέγοντας να αναδείξουν την αξία της περιοχής και φυσικά σεβόμενες τα μέτρα για την προστασία της.